

EBA/GL/2023/04

---

31 Μαρτίου 2023

---

## Κατευθυντήριες γραμμές

---

σχετικά με τις πολιτικές και τους ελέγχους για την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ΞΧ/ΧΤ) κατά την παροχή πρόσβασης σε χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες

# 1. Υποχρεώσεις συμμόρφωσης και υποβολής στοιχείων και αναφορών

---

## Καθεστώς των κατευθυντήριων γραμμών

1. Το παρόν έγγραφο περιέχει κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες εκδίδονται βάσει του άρθρου 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010<sup>1</sup>. Σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, οι αρμόδιες αρχές και τα πιστωτικά ιδρύματα ή οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να συμμορφωθούν προς τις κατευθυντήριες γραμμές.
2. Οι κατευθυντήριες γραμμές παρουσιάζουν την άποψη της ΕΑΤ σχετικά με τις ενδεδειγμένες εποπτικές πρακτικές στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Χρηματοοικονομικής Εποπτείας ή σχετικά με τον τρόπο ορθής εφαρμογής της ενωσιακής νομοθεσίας στον συγκεκριμένο τομέα. Οι αρμόδιες αρχές, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, προς τις οποίες απευθύνονται οι κατευθυντήριες γραμμές, πρέπει να συμμορφωθούν ενσωματώνοντάς τες δεόντως στις πρακτικές τους (π.χ. τροποποιώντας το νομικό τους πλαίσιο ή τις εποπτικές διαδικασίες τους), συμπεριλαμβανομένων των σημείων στα οποία οι κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται κυρίως στα ιδρύματα.

## Απαιτήσεις υποβολής στοιχείων και αναφορών

3. Σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, οι αρμόδιες αρχές πρέπει να γνωστοποιήσουν στην ΕΑΤ αν συμμορφώνονται ή προτίθενται να συμμορφωθούν προς τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, ή άλλως να εκθέσουν τους λόγους μη συμμόρφωσης, έως τις 03.10.2023. Εάν η προθεσμία γνωστοποίησης παρέλθει άπρακτη, η ΕΑΤ θεωρεί ότι οι αρμόδιες αρχές δεν συμμορφώνονται. Οι γνωστοποιήσεις πρέπει να αποστέλλονται, με την υποβολή του εντύπου που παρέχεται στον διαδικτυακό τόπο της ΕΑΤ, με την επισήμανση «EBA/GL/2022/04». Οι γνωστοποιήσεις πρέπει να υποβάλλονται από πρόσωπα δεόντως εξουσιοδοτημένα να γνωστοποιούν τη συμμόρφωση εκ μέρους των αρμόδιων αρχών τους. Οποιαδήποτε μεταβολή στην κατάσταση συμμόρφωσης πρέπει επίσης να αναφέρεται στην ΕΑΤ.

---

<sup>1</sup> Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών), την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/78/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 331, της 15.12.2010, σ. 12).

4. Οι γνωστοποιήσεις δημοσιεύονται στον διαδικτυακό τόπο της EAT, σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3.

## 2. Αντικείμενο, πεδίο εφαρμογής και ορισμοί

---

### Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

5. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές συμπληρώνουν τις κατευθυντήριες γραμμές της EAT σχετικά με τους παράγοντες κινδύνου ΞΧ/ΧΤ (EBA/GL/2021/02) και εξειδικεύουν περαιτέρω τις πολιτικές, τις διαδικασίες και τους ελέγχους που θα πρέπει να εφαρμόζουν τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί για τον μετριασμό και την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων ΞΧ/ΧΤ σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 3 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849, συμπεριλαμβανομένων μέτρων σχετικά με την παροχή βασικού λογαριασμού πληρωμών σύμφωνα με το άρθρο 16 της οδηγίας 2014/92/ΕΕ<sup>2</sup>.

### Αποδέκτες

6. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται σε πιστωτικά ιδρύματα και χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς όπως ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφοι 1 και 2 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849, τα οποία είναι φορείς του χρηματοοικονομικού τομέα όπως ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1α του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται στις αρμόδιες αρχές, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 σημείο iii) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010. Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να χρησιμοποιούν τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές κατά την αξιολόγηση της επάρκειας των εκτιμήσεων κινδύνου των πιστωτικών ιδρυμάτων και των χρηματοπιστωτικών οργανισμών, καθώς και των πολιτικών και διαδικασιών για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ΚΞΧ/ΧΤ).

### Ορισμοί

7. Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά, οι όροι που χρησιμοποιούνται και ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2015/849 έχουν την ίδια έννοια και στις κατευθυντήριες γραμμές. Επιπλέον, για τους σκοπούς του παρόντος εγγράφου ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

---

<sup>2</sup> Οδηγία 2014/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, για τη συγκρισιμότητα των τελών που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών, την αλλαγή λογαριασμού πληρωμών και την πρόσβαση σε λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά (ΕΕ L 257 της 28.8.2014, σ. 214-246).

**Δικαιοδοσίες που συνδέονται με υψηλότερο κίνδυνο ΞΧ/ΧΤ**

χώρες οι οποίες παρουσιάζουν υψηλότερο κίνδυνο ΞΧ/ΧΤ, βάσει εκτίμησης των παραγόντων κινδύνου που καθορίζονται στον τίτλο Ι του παρόντος εγγράφου. Εξαιρούνται οι «τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου» που χαρακτηρίζονται από στρατηγικές ανεπάρκειες όσον αφορά τα εθνικά συστήματα ΚΞΧ/ΧΤ, οι οποίες συνεπάγονται σημαντικές απειλές για το χρηματοπιστωτικό σύστημα της Ένωσης [άρθρο 9 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849].

---

**Ελαχιστοποίηση των κινδύνων**

άρνηση σύναψης ή απόφαση τερματισμού επιχειρηματικών σχέσεων με μεμονωμένους πελάτες ή κατηγορίες πελατών που σχετίζονται με υψηλότερο κίνδυνο ΞΧ/ΧΤ ή άρνηση πραγματοποίησης συναλλαγών υψηλότερου κινδύνου ΞΧ/ΧΤ.

**Κίνδυνος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες / χρηματοδότησης της τρομοκρατίας  
Παράγοντες κινδύνου ΞΧ/ΧΤ**

η πιθανότητα και ο αντίκτυπος ΞΧ/ΧΤ. μεταβλητές οι οποίες, είτε μεμονωμένα είτε συνδυαστικά, ενδέχεται να αυξήσουν ή να μειώσουν τον κίνδυνο ΞΧ/ΧΤ.

**Προσέγγιση με βάση τον κίνδυνο**

προσέγγιση κατά την οποία οι αρμόδιες αρχές και τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί εντοπίζουν, εκτιμούν και κατανοούν τους κινδύνους ΞΧ/ΧΤ στους οποίους εκτίθενται τα πιστωτικά ιδρύματα/οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί και λαμβάνουν μέτρα ΚΞΧ/ΧΤ τα οποία είναι ανάλογα με τους εν λόγω κινδύνους.

### 3. Εφαρμογή

---

Ημερομηνία εφαρμογής

8. Οι κατευθυντήριες γραμμές τίθενται σε ισχύ από την 03.11.2023.

## Τίτλος 1: Γενικές διατάξεις

### ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

9. Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί θα πρέπει να καθορίζουν τις πολιτικές, τους ελέγχους και τις διαδικασίες τους κατά τρόπο που να τους επιτρέπει να εντοπίζουν τους σχετικούς παράγοντες κινδύνου και να αξιολογούν τους κινδύνους ΞΧ/ΧΤ που συνδέονται με επιμέρους επιχειρηματικές σχέσεις σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ για τους παράγοντες κινδύνου ΞΧ/ΧΤ<sup>3</sup>. Στο πλαίσιο αυτό, τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί θα πρέπει να κάνουν διάκριση μεταξύ των κινδύνων που συνδέονται με μια συγκεκριμένη κατηγορία πελατών και των κινδύνων που συνδέονται με μεμονωμένους πελάτες που ανήκουν στην κατηγορία αυτή.
10. Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η εφαρμογή των εν λόγω πολιτικών, διαδικασιών και ελέγχων δεν έχει ως αποτέλεσμα τη γενική άρνηση ή τον τερματισμό επιχειρηματικών σχέσεων με ολόκληρες κατηγορίες πελατών που, κατά την κρίση τους, παρουσιάζουν υψηλότερο κίνδυνο ΞΧ/ΧΤ.

### ΜΕΤΡΑ ΔΕΠ

11. Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί θα πρέπει να εφαρμόζουν ανάλογες με τον βαθμό κινδύνου πολιτικές και διαδικασίες για να διασφαλίζουν ότι η προσέγγισή τους όσον αφορά την εφαρμογή των μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη (ΔΕΠ) δεν έχει ως αποτέλεσμα την αδικαιολόγητη στέρση της νόμιμης πρόσβασης των πελατών στις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες. Προκειμένου να συμμορφώνονται προς τις υποχρεώσεις τους δυνάμει του άρθρου 14 παράγραφος 4 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849, τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί θα πρέπει να καθορίζουν στις πολιτικές και τις διαδικασίες τους τα κριτήρια που θα χρησιμοποιούν για να καθορίζουν τους λόγους για τους οποίους θα αποφασίζουν ότι μια επιχειρηματική σχέση μπορεί να απορριφθεί ή να τερματιστεί ή ότι μια συναλλαγή μπορεί να απορριφθεί. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να καθορίζουν στις πολιτικές, τις διαδικασίες και τους ελέγχους τους όλες τις επιλογές για τον μετριασμό των υψηλότερων κινδύνων ΞΧ/ΧΤ που θα εξετάζουν πριν αποφασίσουν να απορρίψουν έναν πελάτη για λόγους κινδύνου ΞΧ/ΧΤ. Μεταξύ των επιλογών αυτών θα πρέπει να περιλαμβάνονται τουλάχιστον η προσαρμογή του επιπέδου και της έντασης της παρακολούθησης και, εφόσον αυτό επιτρέπεται από το εθνικό δίκαιο, η εφαρμογή στοχευμένων περιορισμών σε προϊόντα ή υπηρεσίες. Οι πολιτικές και οι διαδικασίες των πιστωτικών ιδρυμάτων και των χρηματοπιστωτικών οργανισμών θα πρέπει να ορίζουν με

---

<sup>3</sup> Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη (ΔΕΠ) και τους παράγοντες τους οποίους θα πρέπει να εξετάζουν τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί κατά την εκτίμηση του κινδύνου νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που συνδέεται με τις επιμέρους επιχειρηματικές σχέσεις και τις περιστασιακές συναλλαγές («Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τους παράγοντες κινδύνου ΞΧ/ΧΤ»), σύμφωνα με τα άρθρα 17 και 18 παράγραφος 4 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 (EBA/GL/2021/02).

σαφήνεια τις περιπτώσεις στις οποίες ενδεχομένως ενδείκνυται η εφαρμογή αυτών των μέτρων μετριασμού.

12. Πριν από τη λήψη απόφασης απόρριψης ή τερματισμού επιχειρηματικής σχέσης, τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί θα πρέπει να βεβαιώνονται ότι έχουν εξετάσει και απορρίψει όλα τα πιθανά μέτρα μετριασμού που θα μπορούσαν εύλογα να εφαρμοστούν στη συγκεκριμένη περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη τον κίνδυνο ΞΧ/ΧΤ που συνδέεται με την υφιστάμενη ή μελλοντική επιχειρηματική σχέση.

#### ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΗΡΗΣΗ ΑΡΧΕΙΩΝ

13. Για τους σκοπούς των υποχρεώσεων αναφοράς δυνάμει του άρθρου 33 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849, τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί θα πρέπει να καθορίζουν στις πολιτικές και τις διαδικασίες τους τα κριτήρια που θα χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό των εύλογων λόγων βάσει των οποίων θα εικάζουν ότι λαμβάνει χώρα ή επιχειρείται νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες/χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.
14. Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί θα πρέπει να τεκμηριώνουν κάθε απόφαση άρνησης ή τερματισμού επιχειρηματικής σχέσης και την αιτιολογία της, καθώς και να είναι έτοιμα να θέσουν την τεκμηρίωση αυτή στη διάθεση της οικείας αρμόδιας αρχής, κατόπιν σχετικού αιτήματος.

#### ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2014/92/ΕΕ

15. Όσον αφορά το δικαίωμα πρόσβασης σε λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 2 και το άρθρο 17 της οδηγίας 2014/92/ΕΕ, τα πιστωτικά ιδρύματα που υποχρεούνται να προσφέρουν τους εν λόγω βασικούς λογαριασμούς θα πρέπει να καθορίζουν στις οικείες πολιτικές και διαδικασίες για το άνοιγμα λογαριασμών τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να προσαρμόζουν τις απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη ώστε να λαμβάνουν υπόψη το ότι οι περιορισμένες λειτουργίες ενός βασικού λογαριασμού πληρωμών συμβάλλουν στον μετριασμό του κινδύνου κατάχρησης των εν λόγω προϊόντων και υπηρεσιών από τον πελάτη για σκοπούς οικονομικού εγκλήματος.
16. Κατά τη διασφάλιση της άνευ διακρίσεων πρόσβασης σε βασικό λογαριασμό πληρωμών σύμφωνα με το άρθρο 15 της οδηγίας 2014/92/ΕΕ, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι, όταν εφαρμόζουν ψηφιακές λύσεις εξ αποστάσεως ένταξης, οι λύσεις αυτές είναι σύμφωνες προς την προαναφερθείσα οδηγία και τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές και δεν παράγουν αυτοματοποιημένες απορρίψεις, γεγονός που θα ήταν αντίθετο προς την οδηγία και τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές.
17. Με την πάροδο του χρόνου και καθώς εμβαθύνεται η κατανόησή τους για τον κίνδυνο ΞΧ/ΧΤ που συνδέεται με τις επιμέρους επιχειρηματικές σχέσεις, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να επικαιροποιούν την ατομική αξιολόγηση κινδύνου του πελάτη και να προσαρμόζουν την

έκταση της παρακολούθησης και τον τύπο των προϊόντων και των υπηρεσιών για τα οποία είναι επιλέξιμος ο πελάτης.

## Τίτλος 2: Προσαρμογή της έντασης των μέτρων παρακολούθησης

18. Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί θα πρέπει να καθορίζουν στις πολιτικές και τις διαδικασίες τους τον τρόπο με τον οποίο προσαρμόζουν το επίπεδο και την ένταση της παρακολούθησης ανάλογα με τον κίνδυνο ΞΧ/ΧΤ που συνδέεται με τον πελάτη και σύμφωνα με το προφίλ κινδύνου του πελάτη, όπως ορίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ για τους παράγοντες κινδύνου και, ιδίως, στις κατευθυντήριες γραμμές 4.69 έως 4.75. Για την αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου ΞΧ/ΧΤ που σχετίζεται με κάποιον πελάτη, η παρακολούθηση θα πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα στάδια:

- α. καθορισμός προσδοκιών για τη συμπεριφορά του πελάτη, όπως η πιθανή φύση, το ύψος, η πηγή και ο προορισμός των συναλλαγών, ώστε το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός να είναι σε θέση να εντοπίζει ασυνήθιστες συναλλαγές.
- β. διασφάλιση ότι ο λογαριασμός του πελάτη επανεξετάζεται τακτικά για να γίνει κατανοητό κατά πόσο δικαιολογούνται αλλαγές στο προφίλ κινδύνου του πελάτη.
- γ. διασφάλιση ότι λαμβάνονται υπόψη τυχόν αλλαγές σε προηγούμενως ληφθείσες πληροφορίες σχετικά με τη ΔΕΠ οι οποίες θα μπορούσαν να επηρεάσουν την εκ μέρους του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού αξιολόγηση του κινδύνου ΞΧ/ΧΤ που συνδέεται με την επιμέρους επιχειρηματική σχέση.

19. Οι πολιτικές και οι διαδικασίες των πιστωτικών ιδρυμάτων και των χρηματοπιστωτικών οργανισμών θα πρέπει να περιλαμβάνουν καθοδήγηση σχετικά με τη διεκπεραίωση αιτήσεων από άτομα τα οποία ενδεχομένως δεν είναι σε θέση να παράσχουν παραδοσιακές μορφές εγγράφων ταυτοποίησης επικαλούμενα αξιόπιστους και νόμιμους λόγους. Οι εν λόγω πολιτικές και διαδικασίες θα πρέπει να καθορίζουν τουλάχιστον τα εξής:

- α. Τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται όταν ο πελάτης είναι πρόσωπο που αιτείται άσυλο δυνάμει της Σύμβασης της Γενεύης της 28ης Ιουλίου 1951 σχετικά με το καθεστώς των προσφύγων, του Πρωτοκόλλου αυτής της 31ης Ιανουαρίου 1967 και άλλων σχετικών διεθνών συνθηκών και δεν μπορεί να παράσχει στο πιστωτικό ίδρυμα και στον χρηματοπιστωτικό οργανισμό κάποια παραδοσιακή μορφή ταυτοποίησης, όπως διαβατήρια ή ταυτότητα. Οι πολιτικές και οι διαδικασίες των πιστωτικών ιδρυμάτων και των χρηματοπιστωτικών οργανισμών θα πρέπει να προσδιορίζουν τα εναλλακτικά, ανεξάρτητα έγγραφα στα οποία μπορούν να βασίζονται για την εκπλήρωση των οικείων υποχρεώσεων εφαρμογής μέτρων ΔΕΠ, εφόσον αυτά επιτρέπονται από το εθνικό δίκαιο. Τα εν λόγω έγγραφα θα πρέπει να είναι επαρκώς αξιόπιστα, δηλαδή επικαιροποιημένα, να έχουν εκδοθεί από επίσημη εθνική ή τοπική αρχή και να περιέχουν τουλάχιστον το πλήρες όνομα του αιτούντος και την ημερομηνία γέννησής του.

- β. Τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται όταν ο πελάτης είναι ευάλωτος και δεν μπορεί να παράσχει τις παραδοσιακές μορφές ταυτοποίησης ή διεύθυνση κατοικίας, π.χ. επειδή ο πελάτης είναι πρόσφυγας σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης του 1951 ή άλλες σχετικές διεθνείς συνθήκες, ή δεν έχει σταθερή διεύθυνση κατοικίας. Οι πολιτικές και οι διαδικασίες των πιστωτικών ιδρυμάτων και των χρηματοπιστωτικών οργανισμών θα πρέπει να διευκρινίζουν σε ποια άλλα ανεξάρτητα έγγραφα μπορούν να βασιστούν. Μεταξύ των εγγράφων αυτών είναι δυνατόν να περιλαμβάνονται, εφόσον το επιτρέπει το εθνικό δίκαιο, έγγραφα ταυτότητας που έχουν λήξει και έγγραφα που παρέχονται από επίσημη αρχή, όπως κοινωνικές υπηρεσίες ή δεόντως συσταθέντα οργανισμό μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που εργάζεται για λογαριασμό επίσημων αρχών (τον Ερυθρό Σταυρό ή παρόμοιο φορέα), ο οποίος παρέχει επίσης συνδρομή στον συγκεκριμένο πελάτη.
- γ. Παρόμοια μέτρα μπορούν επίσης να εφαρμοστούν σε φυσικά πρόσωπα στα οποία δεν έχει χορηγηθεί άδεια διαμονής, αλλά των οποίων η απέλαση είναι αδύνατη για νομικούς ή πραγματικούς λόγους. Στις περιπτώσεις αυτές, οι πολιτικές και οι διαδικασίες των πιστωτικών ιδρυμάτων και των χρηματοπιστωτικών οργανισμών θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη πιστοποιητικά ή έγγραφα που εκδίδονται από δημόσια αρχή ή από οργανισμό που παρέχει υποστήριξη ή νομική συνδρομή στα συγκεκριμένα πρόσωπα για λογαριασμό δημόσιας αρχής, εφόσον αυτό επιτρέπεται από το εθνικό δίκαιο. Μεταξύ των αρχών αυτών είναι δυνατόν να περιλαμβάνονται κοινωνικές υπηρεσίες, υπουργεία Εσωτερικών και υπηρεσίες μετανάστευσης. Τα εν λόγω έγγραφα μπορούν να χρησιμοποιούνται ως απόδειξη ότι το συγκεκριμένο πρόσωπο δεν μπορεί να απελαθεί σύμφωνα με το δίκαιο της ΕΕ.
- δ. Στις περιπτώσεις που η στήριξη προς τα πρόσωπα που αναφέρονται στα στοιχεία α), β) και γ) είναι με τη μορφή προπληρωμένων καρτών και εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που σχετίζονται με την απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια, όπως ορίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές 4.41, 9.15 και 10.18 των κατευθυντήριων γραμμών της EAT για τους παράγοντες κινδύνου ΞΧ/ΧΤ, οι πολιτικές και οι διαδικασίες θα πρέπει να υποδεικνύουν ότι τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί μπορούν να αναβάλουν την εφαρμογή των αρχικών μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη σε μεταγενέστερη ημερομηνία.
- ε. Στις περιπτώσεις στις οποίες τα πρόσωπα που αναφέρονται στα στοιχεία α), β) και γ) υποβάλλουν αίτηση πρόσβασης σε λογαριασμό πληρωμών και θεωρείται ότι παρουσιάζουν χαμηλό κίνδυνο ΞΧ/ΧΤ, οι πολιτικές και οι διαδικασίες θα πρέπει να υποδεικνύουν ποιες εναλλακτικές μορφές ταυτότητας μπορεί να αποδεχθεί το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός και τις επιλογές για την αναβολή της εφαρμογής πλήρους ΔΕΠ σε χρόνο μεταγενέστερο της σύναψης της επιχειρηματικής σχέσης.



### Τίτλος 3: Στοχευμένος και αναλογικός περιορισμός της πρόσβασης σε προϊόντα ή υπηρεσίες

20. Οι πολιτικές και οι διαδικασίες των πιστωτικών ιδρυμάτων και των χρηματοπιστωτικών οργανισμών θα πρέπει, εφόσον επιτρέπεται από το εθνικό δίκαιο, να περιλαμβάνουν επιλογές και κριτήρια για την προσαρμογή των χαρακτηριστικών των προϊόντων ή των υπηρεσιών που προσφέρονται σε συγκεκριμένο πελάτη κατά περίπτωση και ανάλογα με τον βαθμό κινδύνου. Οι εν λόγω πολιτικές και διαδικασίες θα πρέπει να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα μέτρα:
- α. παροχή λογαριασμών πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά, όταν ένα πιστωτικό ίδρυμα υποχρεούται να προσφέρει τέτοιους λογαριασμούς σύμφωνα με τη μεταφορά της οδηγίας 2014/92/ΕΕ στο εθνικό δίκαιο· ή
  - β. επιβολή στοχευμένων περιορισμών σε χρηματοπιστωτικά προϊόντα και υπηρεσίες, όπως το ποσό, το είδος ή τον αριθμό των μεταφορών ή το ποσό των συναλλαγών προς και από τρίτες χώρες, ιδίως όταν οι εν λόγω τρίτες χώρες συνδέονται με υψηλότερο κίνδυνο ΞΧ/ΧΤ, εφόσον αυτό επιτρέπεται από το εθνικό δίκαιο.
21. Όσον αφορά τους κινδύνους ΞΧ/ΧΤ που συνδέονται με ιδιαίτερα ευάλωτους πελάτες, όπως τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 19, τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι στους ελέγχους και στις διαδικασίες τους ορίζεται ότι οι πιθανοί περιορισμοί των προϊόντων και των υπηρεσιών που καθορίζονται στην παράγραφο 20 στοιχείο β) εφαρμόζονται υπό το πρίσμα της προσωπικής κατάστασης των συγκεκριμένων προσώπων, των κινδύνων ΞΧ/ΧΤ που συνδέονται με αυτά και των βασικών οικονομικών αναγκών τους. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι διαδικασίες θα πρέπει να περιλαμβάνουν την αξιολόγηση των ακόλουθων επιλογών για τη δυνητική μείωση των σχετικών κινδύνων:
- α. μη παροχή διευκολύνσεων πίστωσης ή υπερανάληψης·
  - β. επιβολή ορίων όσον αφορά τη μηνιαία κίνηση κεφαλαίων (εκτός εάν μπορεί να εξηγηθεί και να αιτιολογηθεί το σκεπτικό για μεγαλύτερη ή απεριόριστη κίνηση κεφαλαίων)·
  - γ. επιβολή ορίων ως προς το ποσό, το είδος και/ή τον αριθμό των μεταφορών (περαιτέρω ή μεγαλύτερες μεταφορές είναι δυνατές κατά περίπτωση)·
  - δ. επιβολή ορίων όσον αφορά το ύψος των συναλλαγών προς και από τρίτες χώρες (λαμβανομένου υπόψη του αθροίσματος των ποσών των συχνών μικρότερων συναλλαγών εντός καθορισμένου χρονικού διαστήματος), ιδίως όταν οι εν λόγω τρίτες χώρες συνδέονται με υψηλότερο κίνδυνο ΞΧ/ΧΤ·
  - ε. επιβολή ορίων όσον αφορά το ύψος των καταθέσεων·
  - στ. επιβολή ορίων στις πληρωμές από τρίτους ώστε τέτοιες πληρωμές να πραγματοποιούνται μόνον από την αρχή που παρέχει στήριξη στους συγκεκριμένους πελάτες·
  - ζ. επιβολή ορίων στις πληρωμές από τρίτους των οποίων η ταυτότητα δεν έχει επαληθευτεί από το πιστωτικό ίδρυμα ή τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό· και

η. απαγόρευση ανάληψης μετρητών από τρίτες χώρες.

## Τίτλος 4: Πληροφορίες σχετικά με τους μηχανισμούς υποβολής καταγγελιών

22. Οι πολιτικές και οι διαδικασίες των πιστωτικών ιδρυμάτων και των χρηματοπιστωτικών οργανισμών θα πρέπει να διευκρινίζουν ότι, όταν κοινοποιούν απόφαση άρνησης ή τερματισμού επιχειρηματικής σχέσης με πελάτη ή δυνητικό πελάτη, πρέπει να ενημερώνουν το εν λόγω πρόσωπο σχετικά με το δικαίωμά του να επικοινωνήσει με τη σχετική αρμόδια αρχή ή τον ορισθέντα φορέα εναλλακτικής επίλυσης διαφορών και να παρέχουν τα σχετικά στοιχεία επικοινωνίας. Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί μπορούν επίσης να παρέχουν στον πελάτη τον σύνδεσμο με τις προτάσεις της EAT σχετικά με την υποβολή καταγγελιών στους εθνικούς φορείς <sup>4</sup>.

---

<sup>4</sup> <https://www.eba.europa.eu/consumer-corner/how-to-complain>

---

---